

Χρήστος Καραϊ

—

GALERIE MERLIN
15 ΜΑΪΟΥ - 6 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΑΙΘΟΥΣΙΑ ΜΕΡΛΙΝ - Ὁδὸς Μέρλιν 8, Ἀθήναι - Τηλ. 630.802
GALERIE MERLIN - 8, Rue Merlin, Athènes - Tel. 630.802

Τό ἄλογο πού κυτάει

σχέδιο μελάνι 1964

Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ Καρᾶ, ἀνάμεσα στοὺς ζωγράφους τῆς γενιᾶς του, γίνεται μὲ κάθε του ἔκθεση, ὄλο και περισσότερο αἰσθητῆ. Δυστυχῶς, ὁ χῶρος πού διαθέτουμε στὴ σύνομη τούτη εἰσαγωγή δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ προχωρήσουμε στὴν ἀντιμετώπιση τῆς πλούσιας καὶ ἐκφραστικῆς ζωγραφικῆς του, πού βάζει μπροστά μας μιά ὀλόκληρη σειρὰ ἀπὸ καινούργια προβλήματα. Προτιμοῦμε νὰ περιοριστοῦμε, στὸ σημερινὸ μας σημεῖωμα, στὸ δαυμάτια σχεδιά του μὲ σέπια καὶ σινική μελάνη, πού μᾶς μιλοῦν μὲ τὴ γλώσσα ἐκείνη τῆς ἀμεσώτητας πού μόνο τὰ ἔργα ποιότητος κατέχουν τὸ μυστικὸ. Αὐτὸ πού ἀποτελεῖ ἴσως τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ τῆς τέχνης του, καὶ πού δίνει στὶς συνθέσεις του ἕναν ἰδιαίτερο κυματισμὸ, εἶναι ἡ προσπάθειά του νὰ συλλάβει, μέσα ἀπὸ τὰ σχήματα καὶ τὴς μορφές πού μᾶς ὑποβάλλει, ἕνα σκοτεινὸ δραματικὸ στοιχεῖο τοῦ κόσμου πού μᾶς ἐπιτρέπει νὰ τοποθετήσουμε τὸν καλλιτέχνη στὴ μεγάλη παράδοση τοῦ **ρωμαντισμοῦ τοῦ φανταστικοῦ**, ὅπως εἶναι αὐτὸς πού συναντοῦμε μέσα στὰ σχέδια ἐνὸς Γκόγια, ἐνὸς Βικτώρ Οὐγκώ ἢ ἐνὸς Ντωμιέ. Γιατὶ αὐτὸ πού μᾶς κάνει ἰδιαίτερη ἐντύπωση στὸ νέο τοῦτο ζωγράφου, πού κατέχει ὄσο λίγοι τὰ ἐκφραστικά του μέσα, εἶναι ἡ φροντίδα του νὰ μὴν περιορίσει τὴν ἐρευνά του μονάχα στὴν ἀνάλυση πλαστικῶν σχέσεων, μὰ νὰ τὴν προεκτείνει πρὸς τὴν κατεύθυνση κάποιου οὐσιαστικοῦ νοήματος τῆς ὑπαρξῆς, πού προσπαθεῖ μέσα ἀπὸ τὸ ἔργο του, νὰ συλλάβει. Οἱ ἐσωτερικὲς πηγές ἀπὸ τὶς ὁποῖες ξεκινᾷ γιὰ νὰ πλάσει τὴ μορφή τοῦ ὁράματός του, μᾶς κάνουν νὰ ὑποθέσουμε, ὅτι γιὰ τὸ ζωγράφου αὐτὸ, ὑπάρχει κάποιον ἀπώτερον σημεῖον πού βρίσκεται στὰ κράσπεδα τοῦ πραγματικοῦ, καὶ πού γυρεύει, μὲ τὴν ἐμπνευσή του νὰ πλησιάσει. Ἀπὸ τὸ σημεῖον τοῦτο, θάλεγε κανεὶς ὅτι ἀντλεῖ τὸν ὑποβλητικὸν κραδασμὸ πού τὸν ὀδηγεῖ ὡς τὴ συμβολικὴ μορφή ἐνὸς ἀλόγου, ἄλλοτε τρομαγμένου κι' ἄλλοτε στοχαστικοῦ, μιάς μάγισσας ἢ ἐνὸς σατύρου. Ἡ τέχνη του, πού παίρνει γιὰ κέντρο βάρους τὴν ἀντίθεση τοῦ φωτός μὲ τὴν σκιά, καὶ πού ὁ ζωγράφου συγκεντρώνει σὲ ὄρισμένα σημεῖα τοῦ χαρτιοῦ του ἐνεργεῖ ἐπάνω μας σὰ μιά δυνατὴ κραυγή πού ἀνατάρσσει τὰ ἦσυχον νερά τῆς καθημερινῆς ἐμπειρίας, γιὰ νὰ μᾶς ἀποκαλύψει νυχτερινές παρουσίες, πού καραδοκοῦν κρυμμένες μέσα στὴ σκιά τῆς δημιουργίας. Ἡ ἀποκαλυπτικὴ τούτη πρόθεση τοῦ καλλιτέχνη, δὲ φανερώνεται μονάχα, μέσα ἀπὸ τὴν προσπάθεια ἀνακατασκευῆς τοῦ πλαστικοῦ χώρου, σὰν μιά ἐκρηκτικὴ διάθεση, μὰ καὶ σὰ θέληση νὰ μᾶς μεταδώσει κάποιον μῆνυμα πού

διαγράφεται σιγὰ σιγὰ μέσα στὸ ἔργο του, καὶ πού προαγγέλλει τὴν ὑπαρξὴ ἐνὸς σκοτεινοῦ ἄλλου κόσμου, πού βρίσκεται πίσω ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν φαινομένων καὶ στοὺς λαθύρινους τοῦ ὁποῖου, σὰν ἕνας ἄλλος Θησέας, μᾶς προσφέρει τὴν ἄκρη ἐνὸς νήματος γιὰ νὰ εἰσχωρήσουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΟΥΡΕΛΟΣ

La présence de Christos Caras parmi les peintres de sa génération se fait de plus en plus sentir. Ses admirables dessins à la sépia et à l'encre de Chine pénètrent en nous par cette voie immédiate et suggestive dont seules les œuvres de qualité possèdent le secret. Ce qui nous semble caractéristique chez ce peintre, c'est son effort pour rejoindre à travers une technique, qu'il a fait passer par les appareils de distillation de l'art moderne, une certaine tradition symbolique tributaire de ce romantisme du fantastique que nous découvrons dans les dessins d'un Goya, d'un Victor Hugo ou d'un Daumier. Cela nous fait pressentir chez ce jeune peintre, si parfaitement maître de ses moyens expressifs, une préoccupation autrement plus ample que celle de la plupart des artistes actuels, et qui ne veut aucunement se limiter à la seule exploration de l'univers des formes plastiques. Les forces dynamogènes qui alimentent son talent, nous conduisent à supposer qu'il existe pour lui un point mystérieux à l'intérieur du réel qu'il ne cesse de viser à travers ses figures expressives. Point de mire suprême de son art, que son imagination nourrit, il le concrétise par cette mystérieuse cadence qui anime ses chevaux ombrageux, ses satyres et ses sorcières. Ses dessins, qui trouvent leur centre de gravité dans la concentration au milieu du papier des ombres et des lumières, agissent, par le contraste que ces deux éléments créent, comme un cri puissant qui jette le trouble dans les eaux opaques des formes familières, pour nous révéler des présences nocturnes qui guettent quelque part à l'ombre de la réalité. Par cela même, les figures symboliques qui hantent ses dessins ne constituent pas de simples concrétisations de données plastiques, mais les lettres d'un message qui nous vient de quelque endroit obscur de l'imagination, dans le labyrinthe duquel, l'artiste, comme un autre Thésée, nous procure un fil pour y pénétrer.

GEORGES MOURELOS

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

α. ΣΧΕΔΙΑ

— 'Απ' τή Μπουχούνιστα

1	Γυναίκα σέ κάμπο	μελάνι	1963
2	Ζευγάρι σέ κάμπο	»	1964
3	Σκηνή σέ κάμπο	»	1963
4	Οίκογενειακή σκηνή	»	1964
5	Έρωτική σκηνή	»	1964
6	Γυναίκα πού κάβεται	»	1964

— Μύθοι

7	Ταύρος καί νύμφη	»	1964
8	Σέ θοσκότοπους	»	1964
9	Σάτυρος καί νύμφη	»	1963
10	Δύο νύμφες	»	1963
11	Κεφάλι κόρης	»	1964
12	Κεφάλι μέ πουλί	»	1963
13	Κεφάλι σάτυρου	»	1963
14	Νύμφη πού κυτάει	»	1964
15	Ζευγάρι	»	1964

— Σκιές μιās άλλης έποχῆς

16	Γυναίκες πού περπατάν	»	1964
17	Δίπλα σέ άνδρωπο πού πέφτει	»	1964

18	Κυτώντας από μακρυά	μελάνι	1964
19	'Από καινούργιο μύθο	»	1964
20	Τό όλογο πού κυτάει	»	1964
21	Κυτώντας άπ' τό τραίνο	»	1964
22	Πορτραίτο νέας	»	1964
23	Είδύλια	»	1964
24	"Ανδρωπος πού κυτάει	»	1964
25	Γυναίκα πού κυτάει	»	1964

β. ΛΑΔΙΑ

26	Πορτραίτο νέου	33 x 24	1964
27	Κορίτσι πού κυτάει	100 x 81	1964
28	Φιγούρα μπρός από τοπίο	92 x 65	1964
29	Ζευγάρι	92 x 65	1964
30	Γυναίκες πού κυτάν	100 x 100	1964
31	Σκηνή σέ κάμπο	162 x 130	1964
32	Νέος	116 x 89	1963
33	Κουβεντιάζοντας	100 x 81	1964
34	Δυό μορφές σέ έσωτερικό χώρο	130 x 130	1963
35	Σκίτσο	55 x 46	1964
36	Κοντά στή Ζούλιανη	54 x 73	1963

Πήρε μέρος σε ομαδικές εκθέσεις: Πανελλήνιοι 1952, 57, 60, 63. Νέοι ζωγράφοι, Αθήνα 1956 — Salon d' Automne, Παρίσι 1958. Γκροίπο ζωγράφων, Βρυξέλλες 1958. — Salon de la Jeune Peinture, Παρίσι 1959. — Salon des Tuileries, Νίκαια 1959. — Salon des Comparaisons Παρίσι 1960. — "Ελληνες ζωγράφοι στο Έλσίνκι 1960. — Τρεῖς "Ελληνες ζωγράφοι, Τεχνολογικό Ίνστιτούτο Αθήνα και «Τέχνη» Θεσσαλονίκη, 1952. — Prix Biarritz 1960. "Ελληνες ζωγράφοι και γλύπτες, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, Παρίσι 1961. Έπτά ζωγράφοι, «Τέχνη» Θεσσαλονίκη 1962. Πέντε ζωγράφοι και γλύπτες, Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών Αθήνα 1962, Oeil de Boeuf, Παρίσι 1963, Biennale de Paris 1963. — Έκθεση τεχνοκριτικών Α.Ι.Σ.Α. Αθήνα 1963. — Τρεῖς "Ελληνες ζωγράφοι, Κέντρον Τεχνολογικών Εφαρμογών 1964. — "Ελληνες ζωγράφοι Palais des Beaux Arts, Βρυξέλλες, 1964. Μετέχει σ' όλες τις εκδηλώσεις τῆς «Ομάδας Τέχνης α». Άτομικές Έκθέσεις: Δεκατέσσερις Κόλλες Γκαλερί «Ζυγός», Αθήνα 1961. Λάδια και σχέδια, Γκαλερί Αθηνών - Χίλτον, 1963.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΡΑΣ

Γεννήθηκε στα Τρίκαλα τὸ 1930. Τὸ 1948 ὄρχισε πολιτικές ἐπιστῆμες πὸ ἄργότερα ἐγκατέλειψε. Σπούδασε ζωγραφικὴ στὴ Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ τὸ 1957 φρέσκο στὴν Ecole des Beaux Arts τοῦ Παρισιῦ μὲ τρίχρονη ὑποτροφία τοῦ Ι.Κ.Υ. Ἔργα του βρίσκονται σὲ συλλογές στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ Ἐξωτερικό. Ἀπὸ τὸ 1963 ζεῖ καὶ ἐργάζεται στὴν Ἀθήνα.

CHRISTOS KARAS

Né à Trikala 1930.

1948. Université d' Athènes - Sciences Politiques.

1951 - 1955. Ecole des Beaux Arts d' Athènes.

1957 - 1960 Bourse de l' Etat Grec. Etudes de fresque - Ecole des Beaux Arts, Paris. Depuis 1963 il vit et travaille à Athènes.

Με τὸ ἔργο τοῦ Χρίστου Καρᾶ ἔχουν ἀσχοληθεῖ κατὰ καιροὺς σὲ ὁμαδικές ἢ ἀτομικές ἐκθέσεις οἱ: Ἀλεξίου, Ἀντωνάκου, Ἀναγνωστοπούλου, Βακαλό, Γαρίδης, Galy - Carles, Δόξας, Δράκος, Καλλιγᾶς, Cathelin, Καββαδία, Κοτζαμάνη, Κωνσταντόπουλος, Chabrun, Lacoste, Leneque, Μανωλεδάκη, Ξύδης, Παναγιωτόπουλος, Παπαγεωργίου, Προκοπίου, Ragon, Ραυτοπούλου, Rivière, Σαββίδης, Φατοῦρος, κ. ἄ.

Τὸ ἔργο του παρουσίασαν στὸ περιοδικὸ «Ζυγός» Ἡ Ἔφη Φερεντίνου 1961 καὶ ὁ Ἀλέκος Κοντόπουλος 1964.